

KĄ DARYTI, JEI PATIRIU ELEKTRONINES PATYČIAS?

KAS TAI?

Elektroninės patyčios – tai patyčios, vykstančios internete ar kitokioje virtualioje erdvėje, kuomet tyčiojama elektroniniais laiškais, žinutėmis, pokalbių svetainėse, socialiniuose tinkluose, taip pat naudojant mobiliuosius telefonus. Tai:

1. **Įžeidinėjimai virtualioje erdvėje**, kai vaikas yra įžeidinėjamas viešai, kitiems matant ar girdint, o tai gali sukelti baimės ir gėdos jausmą patirtiančiam vaikui.
2. **Šmeižimas internete**, kai apie vaiką ar jų grupę yra skleidžiami gandai.
3. **Apsimetimas kitu asmeniu ir kenkimas kito vaiko reputacijai**. Elektroninėje erdvėje yra lengva išlikti anonimiškam ir slėpti savo tapatybę, taip pat galima apsimesti tuo, kuo iš tikrųjų esi.
4. **Apgaulės būdu išgaunama asmeninė informacija ir pavišinama kitiems**. Tai gali būti asmeninės nuotraukos, videofilmukai, prisijungimo duomenys ir kita svarbi vaikui informacija, kuria jis nenori dalintis su kitais.
5. **Atstūmimas ir nepriėmimas į draugų grupę** pokalbių kambariuose, socialiniuose tinkluose ir kt.
6. **Persekiojimas**, kuomet grasinama kaip nors pakenkti, tarkime, sumušti, arba teigiama, kad vaikas yra paslapčia stebimas.
7. **Įvairių su vaiku susijusių situacijų filmavimas ir įkėlimas bei platinimas internete**. Vaikas gali būti filmuojamas jam nepatogiose situacijose, pavyzdžiui, netinkamai atsakinėjantis pamokoje, prastai atliekantis užduotį kūno kultūros pamokoje, taip pat gali būti filmuojami ir viešinami smurtiniai veiksmai prieš vaiką.

DĖMESIO!

Jei elektroninėje erdvėje Jūs patyrėte patyčias ir kažkas naudoja Jūsų atvaizdą (pvz. nuotrauką, filmuotą medžiagą), žinokite, kad tai yra **NETEISĖTA!** Tuo metu būna nemalonu, baisu, bet, jei norite, kad tai baigtųsi ir nesijaustumėte auka, reikia kreiptis pagalbos.

Pirmiausiai užfiksuokite patyčias, tai yra nufotografuokite ar padarykite „print scen-ą“ . Socialiniuose tinkluose galite užblokuoti iš Jūsų besityčiojantį asmenį. Taip pat galite kreiptis į paslaugos tiekėją ar puslapio administratorių, pranešdami apie netinkamą elgesį, kartais tam

reikia tik nuspausti tam skirtą mygtuką (pvz. report ad) ir nereikia nieko aiškinti. Detaliau galite sužinoti puslapyje <https://esaugumas.lt/>

Pagalbą gali suteikti ne vienas žmogus ar organizacija:

1. tėvai;
2. mokytojai, mokyklos psichologas, socialinis darbuotojas;
3. galite skambinti, rašyti į nemokamas telefono linijas:
  - 4.1. jaunimo telefono linija 8 800 28888;
  - 4.2. vaikų linija 116 111;
4. LR ryšių reguliavimo tarnyba, <https://pranesk.draugiskasinternetas.lt/>.
5. vaikų teisių tarnyba <http://vaikoteises.lt/struktura-ir-kontaktai/kontaktai/teritoriniai-skyriai/>
6. policija;
7. specialistai poliklinikose (psichologas, gydytojas);

Daugiau informacijos apie elektronines patyčias galima rasti
<https://www.bepatyciu.lt/vaikams/apie-patycias/apie-elektronines-patycias/>

Informaciją parengė Šeškinės poliklinikos vaikų ir paauglių psichiatrė Gina Daumantaitė

Lytinės ir reprodukcinės sveikatos kabinetas, 2018-08-20.

